

[Justitsministeren.]

den ene af de stridende Parter til at gøre noget, som den ikke ønsker. Vi har foretaget Henstillingen, og den er der svaret paa med et Nej, saa mener vi, det maa blive derved.

Stumph: Det er naturligvis i allerhøjeste Grad beklageligt, at den højtærede Justitsminister stiller sig paa det Standpunkt, at han nu ikke mere vil forsøge at faa de Tryksager, som Rigsdagen har Brug for i dette Tilfælde, lavet paa ordinær Vis. Jeg forstaaer ikke en saadan Stædighed, naar et stort Parti, ja vist to Partier, i et Udvalg har rettet en alvorlig Henstilling til den højtærede Minister derom. Typograferne har vist Rigsdagen den store Venlighed at tilbyde at trykke alle de Tryksager, som er nødvendige i Anledning af Landstingsvalget, og at trykke Statstidende, og saa synes jeg, det er skrappt at komme her og sige, at det tilkommer ikke Typograferne at bestemme, hvor der skal gives Dispensation. Det havde været bedre, om den højtærede Justitsminister havde vendt det om og sagt, at han forstod ikke, at Bogtrykkerne vilde stille sig paa det Standpunkt, de har stillet sig paa over for Rigsdagen og Regeringen, naar Typograferne har stillet sig velvilligt. Jeg synes, det er i højeste Grad beklageligt, at den højtærede Justitsminister ikke vil søge disse Forhandlinger genoptaget.

Justitsministeren (Elmqvist): Jeg har sagt til det ærede Medlem, at naar jeg ikke finder Anledning til at foretage mere i Sagen, er det, fordi jeg mener, at det ikke vil føre til noget Resultat. Jeg forstaaer imidlertid udmærket godt, hvorfor det ærede Medlem er saa hidsig efter det, for det, det gælder om for det ærede Medlem og hans Parti, er jo at faa Regeringen til at fremkalde yderligere et Nej fra Bogtrykkerne, saa at man kan rumle lidt med det, men dertil ønsker vi ikke at være Redskab.

Stumph: Naar den højtærede Justitsminister siger, at det ikke vil føre til noget Resultat, hvis han paa ny optager Forhandlinger med Bogtrykkerne om at faa disse Tryksager udført, vil jeg dog gerne slaa fast, at saa er det ikke Typografernes Skyld, at disse Tryksager ikke kan laves, men det er Bogtrykkernes Skyld, og saa maa de Herrer, der taler om, at Ansvaret ligger hos Typograferne, behage at lægge det et andet Sted. Saa meget har dog Forhandlingen givet til Resultat, at man kan slaa fast med Firetommersøm, at Ansvaret udelukkende maa

lægges hos Bogtrykkerne, og at Typograferne i dette Tilfælde er fri for ethvert Ansvar.

Wiinblad: Der har jo været diskuteret en hel Del om, hvorvidt Skylden ligger hos Typograferne eller hos Bogtrykkerne. Det skal jeg lade ligge, men jeg vil gerne spørge den højtærede Justitsminister, om han ikke mener, Tiden er inde til, at Staten faar sit eget Trykkeri, saa at den fremtidig, som den højtærede Justitsminister gerne vil have det, kan være neutral i Arbejdsstridigheder. Lad mig gøre opmærksom paa, at Staten har jo egne Trykkerier, hvor der arbejdes: Statens Billetrykkeri, Post- og Telegrafvæsenets, Geodætisk Instituts og Krigsministeriets Trykkeri. Disse 4 Institutioner beskæftiger ca. 60 Mand af Dansk Typografforbunds Medlemmer, og disse 4 Institutioner er ikke Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen; de fortsætter derfor ganske ufortrødent Arbejdet. Det vilde være ganske naturligt, om Staten, som er en meget stor Aftager af Tryksager, fik en virkelig rationel Ordning paa hele denne Sag. I Øjeblikket er Arbejdet fordelt forskellige Steder, og Staten bliver mere og mere afhængig af private Virksomheder. I andre Lande har Staten sit eget Trykkeri.

Den højtærede Justitsminister siger, at han ikke vil være Part i Sagen, ikke vil blande sig ind i Historien o. s. v. I Provinsen, hvor der ingen Strejke er, er i Øjeblikket 3 500 Typografer i Arbejde, og det vilde være en meget let Sag for Regeringen at faa Arbejdet udført der. Det vilde ikke volde Vanskeligheder; man kunde uden videre Vrøvl sende hele denne Historie ud til et Trykkeri i Provinsen. Maa jeg samtidig gøre opmærksom paa, at der her i København findes 3 eller 4 store Trykkerier, der ogsaa ganske udmærket kunde lave dette Arbejde, uden at Regeringen vilde have den ringeste Anledning til Samvittighedsnag.

Jeg skal paa dette sene Tidspunkt overløbet ikke komme ind paa Problemet Skyld eller ikke Skyld, men jeg vil have Lov til at pointere, som min Gruppens ærede Formand har gjort det, at i samme Øjeblik, der fra De samvirkende Fagforbund med Tilslutning fra den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe blev rettet Henstilling til Dansk Typografforbund om at dispensere fra denne Ordning og gaa med til, at man kunde faa Statens Tryksager udført, gik man med, ihvorvel man fra den Side kunde sige det, som Arbejdsgiverne for øvrigt sagde bagefter, at naar der er Krig, er der Krig, og saa vedkommer det ikke os. Lad det være sagt med det samme, at Typograferne ikke